

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Departament Hodowli i Ochrony Roślin

Warszawa, 09 maja 2023 r.
znak sprawy: DHR.rn.071.7.2023

Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes Krajowej Rady Izb Rolniczych

Dotyczy: różnic cenowych nawozów oraz skupu zbóż rynku krajowego i ściany zachodniej

Szanowny Panie Prezesie,

odpowiadając na pismo znak: KRIR/MR/504/2023 z dnia 21 kwietnia br., przy którym przesłano stanowisko Zarządu Lubelskiej Izby Rolniczej z dnia 13.03.2023 r. „w sprawie różnic cenowych nawozów oraz skupu zbóż rynku krajowego i ściany zachodniej” Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przesyła w załączeniu pismo do Wojewody Lubelskiego w którym odniesiono się do postulatów Zarządu Lubelskiej Izby Rolniczej.

Z wyrazami szacunku

Krzysztof Smaczyński
zastępca dyrektora
Departamentu Hodowli i
Ochrony Roślin
/podpisano elektronicznie/

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Sekretarz Stanu
Janusz Kowalski

Warszawa, 29 marca 2023 r.
Znak sprawy: DRE.pr.053.36.2023

**Pan
Lech Sprawka
Wojewoda Lubelski**

Dotyczy: różnic cenowych nawozów oraz skupu zbóż rynku krajowego i ściany zachodniej

Szanowny Panie Wojewodo,

odpowiadając na Pana pismo z dnia 20 marca 2023 r. nadesłane wraz ze stanowiskiem Zarządu Lubelskiej Izby Rolniczej z dnia 13.03.2023 r. „w sprawie różnic cenowych nawozów oraz skupu zbóż rynku krajowego i ściany zachodniej” uprzejmie informuję co następuje.

Z informacji opublikowanych przez spółki z grupy kapitałowej Grupa Azoty („Grupa Azoty”) oraz przekazanych przez Anwil S.A. wynika, że ceny oferowanych przez te spółki produktów kształtowane są na podstawie bieżących analiz sytuacji surowcowej jak i popytowej, a także szczegółowych kalkulacji m.in. całkowitych kosztów produkcji, które nadal podlegają dużym wahaniom rynkowym. Na koszty produkcji nawozów mają aktualnie duży wpływ, poza zmienną ceną gazu, również inne czynniki m.in. znaczący wzrosty rok do roku cen energii elektrycznej, węgla, fosforytów i soli potasowej.

Krajowi producenci nawozów podkreślają, że analizując sytuację na europejskim rynku nawozowym, należy zwrócić uwagę na trudną sytuację dla tej branży trwającą od 2021 roku. Ze względu na wysokie i charakteryzujące się wysoką zmiennością ceny gazu oraz istotnie zwiększające się ryzyko efektywnego prowadzenia działalności biznesowej, większość europejskich producentów obniżyła produkcję nawozów. Zmniejszona podaż z fabryk europejskich spowodowała wzrost aktywności dostawców nawozów spoza UE, którzy oferują na europejskim rynku swoje produkty w znacząco niższych cenach. Dysproporcja w cenie nawozów azotowych z UE i spoza niej, wynika z różnicy w kosztach surowców energetycznych (gaz ziemny, energia elektryczna), pracy i opłat środowiskowych, które to koszty, na tamtych rynkach produkcyjnych są znacząco niższe od poziomów obowiązujących w Europie.

Jednocześnie, spółki z udziałem Skarbu Państwa produkujące nawozy podkreślają, że porównując ceny nawozów produkowanych w Polsce do cen producentów spoza UE, należy wziąć pod uwagę także aspekt jakości i efektywności produktów nawozowych. Polskie nawozy są sprawdzonej jakości, a w przypadku nawozów importowanych często brak jest możliwości ich weryfikacji.

Obecnie, pomimo bardzo dużej zmienności rynkowej, spółki z udziałem Skarbu Państwa nadal kontynuują swoją produkcję tak, aby dostarczyć polskim producentom rolnym nawozy najwyższej, sprawdzonej jakości, zapewniającej wielkość i powtarzalność produkcji.

Należy podkreślić, że Grupa Azoty oraz Anwil S.A., po spadku cen gazu w październiku 2022 r., przywróciły produkcję znacząco obniżając przy tym ceny oferowanych nawozów.

Natomiast, dzięki stabilizacji cen gazu ziemnego na rynku europejskim w styczniu 2023 r., Grupa Azoty obniżyła ceny nawozów od dnia 1 lutego 2023 roku, pomimo znaczącego wzrostu cen rok do roku pozostałych surowców używanych przy produkcji nawozów. Następnie, w odpowiedzi na dynamicznie zmieniające się uwarunkowania rynkowe oraz w celu dostosowania cen produktów do bieżącej sytuacji na rynku surowcowym, od 17 marca 2023 roku miała miejsce kolejna znacząca obniżka cen nawozów azotowych i wieloskładnikowych w autoryzowanej sieci dystrybucyjnej Grupy Azoty.

W 2022 roku reagując na trudną sytuację na rynku nawozów mineralnych Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi podjęło działania na rzecz stabilizacji cen nawozów. W celu wsparcia polskich rolników, którzy odczuli skutki wzrostu kosztów nawozów, spowodowanego obecnym kryzysem geopolitycznym i związanymi z nim sankcjami, Rząd Rzeczypospolitej Polskiej, przyjął program pomocowy przeznaczony na wsparcie sektora rolnego. Polska jako jedyna zastosowała mechanizm dopłaty do zakupionych nawozów mineralnych. Ponad 418 tys. rolników otrzymało 2,6 mld zł z tytułu pomocy do zakupu nawozów mineralnych. Dodatkowo dostrzegając problemy rolników związane ze wzrostem cen środków produkcji, w tym nawozów i środków ochrony roślin, w okresie od dnia 1 lutego 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r. wprowadzony został zerowy podatek VAT na nawozy, środki ochrony roślin, ziemię ogrodniczą i inne środki wspomagające produkcję rolniczą.

Odnosząc się do cen skupu zbóż informuję, że w okresie 13-19.03.2023 r. średnia cena skupu netto w Polsce:

- pszenicy konsumpcyjnej wynosiła 1 222 zł/t, tj. 7,1% mniej niż przed miesiącem, 3% mniej niż przed wybuchem wojny na Ukrainie, 20,1% mniej niż przed rokiem, ale o 28,7% więcej niż 2 lata temu;
- pszenżyta wynosiła 1083 zł/t, tj. 4,8% mniej niż przed miesiącem, 3,5% mniej niż przed wybuchem wojny na Ukrainie, 17,9% mniej niż przed rokiem, ale o 29,7% więcej niż 2 lata temu;

- jęczmienia paszowego wynosiła 1 040 zł/t, tj. 7,5% mniej niż przed miesiącem, 7,6% mniej niż przed wybuchem wojny na Ukrainie, 16,8% mniej niż przed rokiem, ale o 26,2% więcej niż 2 lata temu;
- kukurydzy kształtowała się na poziomie 1 203 zł/t tj. 4,1% mniej niż miesiąc temu, 9,7% więcej niż przed wybuchem wojny, o 7,5% mniej niż rok temu, ale o 34,6% więcej niż 2 lata temu (dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW).

Zdajemy sobie sprawę, że przywóz zboża z Ukrainy przekłada się negatywnie na płynność w obrocie zbożami w gospodarstwach oraz spadek dochodowości producentów rolnych w kraju. Dlatego też podjęto działania mające na celu wsparcie finansowe producentów zbóż. Zabiegamy też na forum UE o podjęcie działań systemowych w celu ochrony rynku polskiego przed napływem zbóż z Ukrainy.

Z drugiej strony ceny zbóż od lata 2022 r. spadają na całym świecie, a ceny w Polsce podążają za tymi trendami. Latem ceny te osiągnęły historycznie wysoki poziom. Spadają też ceny nawozów i innych środków do produkcji. Oznacza to, że ostatnim okresie sytuacja cenowa na rynku w coraz mniejszym stopniu kształtuje się pod wpływem paniki związanej z wybuchem wojny na Ukrainie, a koncentrujesię coraz bardziej na fundamentach funkcjonowania tego rynku. Trzeba też pamiętać, że ceny zbóż mają wpływ na sytuację w sektorze produkcji zwierzęcej, branży paszowej oraz młynarskiej. Dla tych branż jest to surowiec do produkcji, którego ceny wpływają na opłacalność prowadzenia działalności oraz na ceny produktów wytwarzanych przez te branże.

Z wyrazami szacunku

Janusz Kowalski

/podpisano elektronicznie/